

ASPECTE ETICE ALE VULNERABILITĂȚII PACIENȚILOR CU DEREGLĂRI LOCOMOTORII

Marina Carpov

Conducător științific: Vitalie Ojovanu

Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

ETHICAL ASPECTS OF THE VULNERABILITY OF PATIENTS WITH LOCOMOTIVE DISORDERS

Marina Carpov

Scientific adviser: Vitalie Ojovanu

Department of Philosophy and Bioethics, *Nicolae Testemițanu* University

Introducere. Afecțiunile locomotorii sunt printre cele mai frecvente stări de sănătate responsabile de o devastatoare povară economică și socială. Respectivul categorii de pacienți se confruntă cu dificultăți de autoservire, agravând condiția lor de sănătate și diminuând vizibil calitatea vieții. Un suport esențial în conduita terapeutică și cea extramedicală se poate constitui în baza aplicării principiilor etice. **Scopul lucrării.** Relevarea aspectelor etice în abordarea pluridimensională a pacienților vulnerabili cu afecțiuni locomotorii. **Material și metode.** Studiul conține sinteza a circa 35 materiale științifice cu subiecte de bioetică și medicină identificate în bazele de date PubMed, Google Scholar, IBN. Criteriile de selectare ale surselor au inclus cuvintele-cheie: „vulnerabilitate”, „afecțiuni locomotorii”, „reabilitare locomotorie”. S-au aplicat metodele teoretice: bioetică, sociologică, analitică. **Rezultate.** Analiza materialelor științifice publicate denotă faptul prezenței vulnerabilității la toate persoanele cu afecțiuni ale sistemului locomotor. Starea sănătății și condiția socială a acestui contingent de populație necesită abordări multidimensionale și interdisciplinare. Se observă tot mai evident importanța aplicării pe scară largă a capacităților teoretice și aplicative ale eticii. **Concluzii.** 1. Pacienții cu afecțiuni locomotorii reprezintă un contingent vulnerabil specific față de care sunt necesare tactici terapeutice și sociale specifice. 2. O posibilitate importantă în optimizarea conduitei medicale și a aplicării suportului social necesar persoanelor vulnerabile, rezidă în valorificarea potențialului eticii. 3. Se constată rolul implicării principiilor vulnerabilității, integrității terapeutice, non-dăunării, binefacerii, autonomiei ș.a. **Cuvinte-cheie:** bioetică, vulnerabilitate, pacient, dereglări locomotorii.

Background. Locomotor disorders are among the most common health conditions responsible for a devastating economic and social burden. The respective categories of patients face difficulties in self-care, worsening their health condition and visibly diminishing the quality of life. An essential support in therapeutic and extra-medical conduct can be based on the application of ethical principles. **Objective of the study.** Revealing the ethical aspects in the multidimensional approach of vulnerable patients with locomotor disorders. **Material and methods.** The study contains the synthesis of about 35 scientific materials with bioethics and medicine topics identified in the databases PubMed, Google Scholar, IBN. The selection criteria of the sources included the keywords: „vulnerability”, „locomotor disorders”, „locomotor rehabilitation”. Theoretical methods were applied: bioethical, sociological, analytical. **Results.** The analysis of published scientific materials shows the presence of vulnerability in all people with locomotor system disorders. The health status and social condition of this population contingent require multidimensional and interdisciplinary approaches. The importance of the large-scale application of the theoretical and applied capabilities of ethics is increasingly evident. **Conclusions.** 1. Patients with locomotor disorders represent a specific vulnerable contingent for which specific therapeutic and social tactics are needed. 2. An important possibility in the optimization of medical conduct and the application of the necessary social support to vulnerable people, resides in the exploitation of the potential of ethics. 3. The role of involving the principles of vulnerability, therapeutic integrity, non-harm, beneficence, autonomy, etc. is noted. **Keywords:** Bioethics, vulnerability, patient, locomotor disorders.